

ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ У МАЙБУТНІХ ПРОВІЗОРІВ – ЗАПОРУКА НАЛЕЖНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ГРОМОДЯН У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Специфічною формою свідомості є правова свідомість (правосвідомість) – система відображення правової дійсності в поглядах, теоріях, концепціях, почуттях, уявленнях людей про право, його місце і роль щодо забезпечення свободи особи та інших загальнолюдських цінностей.

За ступенем узагальнення правосвідомість прийнято диференціювати на індивідуальну, групову та суспільну.

Індивідуальна свідомість по відношенню до суспільної носить основоположний характер. У сфері індивідуальної свідомості здійснюється відображення державно-правових та інших соціальних умов, усвідомлення значимості в конкретних умовах певних правових ідей, принципів, необхідності створення на їх основі відповідних юридичних норм. На основі індивідуальної правосвідомості формується відношення кожної людини до цих норм та, відповідно, здійснюються окремі поступки, утворюється лінія поведінки окремого учасника правовідносин, утверджується чи порушується правопорядок.

Оцінюючи нинішній рівень правової культури українського суспільства, як елементу загальної культури та одного із головних показників рівня його розвитку, більшість авторів вважає, що наразі вона перебуває лише на стадії формування й потребує цілеспрямованої діяльності з її становлення та активного розвитку.

З урахуванням вище наведеного, виникає питання стосовно ролі самих громадян України в розбудові демократичної, соціальної та правової держави. Із світового досвіду вбачається певна закономірність, а саме: краще живуть ті народи, які мають кращий соціальний порядок. А такий порядок, як основа загального добробуту, породжується соціальною культурою людей, що містить, зокрема, їхню політичну, економічну, правову та моральну культуру. Звідси, ми вважаємо, можна зробити логічний висновок – проблеми правопорядку в Україні є наслідком кризи правової культури її громадян, в широкому значенні цього поняття.

Виправлення такої ситуації, наприклад, О. Костенко вбачає в цілеспрямованому формуванні в людей правової культури, характерним для якої є узгодженість їх волі і свідомості з природними законами суспільного життя (законами природного права), шляхом запровадження нової концепції правового виховання.

У галузі охорони здоров'я, як вважають Я. Радиш та Н. Мезенцева, формуванню високого рівня правової культури та правової свідомості сприятимуть, у тому числі, утвердження в Україні базових загальнолюдських цінностей; провадження державної політики, в основу якої мають бути покладені права і свободи людини, як найвищої суспільної цінності; всебічний захист прав та інтересів особи; формування системи правової освіти та правового виховання населення, створення умов для правової самоосвіти громадян.

На наш погляд, фаховий статус працівників фармацевтичної сфери, їх приналежність до найбільш соціально орієнтованої і значимої галузі – охорони здоров'я населення, об'єктивно зумовлює як високу довіру до них у суспільстві, так і найбільш високу морально-етичну відповідальність за результати своєї діяльності. З огляду на це, держава повинна прагнути, щоб ця категорія фахівців була не тільки високопрофесійною, а, перш за все, високоморальною, висококультурною та правосвідомою. Це – невід'ємні якості, притаманні дійсній еліті суспільства, яка своїми знаннями, уміннями та прикладом повинна приймати участь у формуванні свідомості та культури українського суспільства.

Системне, цілеспрямоване та дійсно ефективне формування правової свідомості та правової культури майбутніх фахівців фармації може забезпечити правова освіта студентів-фармацевтів належним чином інтегрована в систему вищої спеціальної освіти.

Проблеми розбудови громадянського суспільства, демократичної, правової держави в Україні безпосередньо пов'язані з розвитком правової свідомості та правової культури населення, як чинників суспільної гарантії реалізації принципу верховенства права в реформуванні та діяльності держави.

Першочергової уваги в питанні формування та удосконалення правової свідомості та правової культури потребує студентська молодь, як головний носій інтелектуального та фізичного потенціалу нації, а також єдине джерело поповнення високопрофесійних трудових ресурсів національної економіки.

Ураховуючи надзвичайну соціальну роль та значення фармації, соціально орієнтовану специфіку професійної діяльності її фахівців, питання формування правової свідомості та правової культури студентів-фармацевтів набуває особливого значення. Держава повинна прагнути, щоб ця категорія молоді була сформована не тільки професіоналами високої кваліфікації, а, що не менш важливо, високоморальними, висококультурними та правосвідомими громадянами – дійсною елітою цивілізованого, демократичного суспільства, задекларованого Конституцією України.